

Liest ee bei 1+1=3 eppes wéi: „Gedeeltent Leed ass halleft Leed“ - oder - „Gedeelte Freed ass duebel Freed“? Mä Dir kënnt mer dat jo dann herno kloerstellen.

D’Feststellung och, dass de Minister déiselwecht Auteure liest wéi ech - de Muhammad Yunus, den Éric Orsenna an den Hampâté Bâ -, an och d’Virwuert vum Louis Michel hu mech un eppes erënnert, an zwar, dass eng Ried vum selwechte Louis Michel bei eis an der Kommissioun eis derzou bruecht huet, bei enger Visite op Bréissel eng speziell Entrevue ze froe mat senger Kooperatiounsservicer, wou mir gemeinsam kollektiv erkläert kritt hunn, wat d’Avantagë vum Appui budgétaire wären, wat eis kollektiv derzou bruecht huet, eis laangjähreg Reserven, déi mer dozou haten, ofzebauen an ze froen, emol mat engem Pilotprojet ze probéieren, ob dat wierklech net och fir eis e Wee wier, dee mer kéinte goen.

Besounesch gutt, Här Minister, huet mer en afrikanesche Sproch gefall, deem Der zitéiert iergendwou, dee seet: „Wann s de net weess, wou s de higees, da kuck, wou s de hierkënn.“ - An Dir dierft dräimol roden, fir wat!

Wat d’Form ubelaangt, hat Dir Problemer, Här Minister, mat eiser Proposition de loi. Ech bedauern natierlech, dass mir par rapport zu Ärem Buch et net kënnen ophuelen, wat d’Presentatioun, d’Fuerf an d’Literatur ubelaangt. Mir hunn eis Méi ginn, awer zum Fong Saachen ze soen, déi net wäit ewech si vun deem, wat Dir haut ugekënnegt hutt.

An ech wollt lech just soen, dass contrairement zu deem, wat Dir gemengt hutt ze verstoen, dat absolut net als Provokatioun ze verstoen ass, mä als Bäitrag, deem eiser Iwwerzeegung no absolut seng Utilitéit huet.

Ech maachen lech dorop opmierksam, dass ech mat Proposition-de-loien eng perséinlech grouss Erfahrung hunn a weess, dass dat heiansdo ganz laang dauert, a wann eppes derbäi erauskënnt - an heiansdo kënnt och iwwerhaapt näischt eraus -, sou dass de Moment vun der Legislaturperiod komplett inoperant ass, well contrairement zu villen huet meng Iwwerzeegung ni geännert, jee nodeem ech an der Opposition oder an der Majoritéit war.

(Interruption)

2. Dépôt d’une proposition de loi

Zum Text selwer vun der Proposition de loi, déi ech ofginn, wëll ech ganz kuerz drop agoen, well e puer Kollege mer haut gesot hunn - an ech ginn lech se direkt, Här President, fir se net ze vergiessen -,...

6020 - Proposition de loi modifiant la loi modifiée du 6 janvier 1996 sur la coopération au développement

...dass trotz deene Virstellungen a verschidde-
nen Zeitungen net ganz kloer schéngt ze
sinn, wat doranner steet.

3. Déclaration de M. Jean-Louis Schiltz, Ministre de la Coopération et de l’Action humanitaire, sur la politique de coopération et d’action humanitaire suivie d’un débat (suite)

Débat (suite)

Ech hu probéiert, déi Haaptsaachen - wéi Dir - an zéng Punkten ze soen; et ginn der e puer méi. Ech fänken duerfir och net un, se hei opzezielen. Ech wollt verschidderne opti-
zielen, fir ze weisen, dass et eng Konsolida-
tioun ass vun deem, wat mer bis elo hunn,
an dass am Kader vun deene Konsolida-
tionsbestriewungen Ännerunge sinn, déi
trotzdeem punktuell heiansdo ganz wichteg
sinn.

Ech géif ufänken domat fir ze soen, dass mir
wëssen, dass, wann een en Text virleet, en
Texte martyr proposéiert, et an där Hisiicht
evident ass, dass et vill méi einfach ass, en
Text ze zerrieden, dee virläit, wéi selwer e

besseren ze schreiwen. Mä dee Moment,
wou ee virläit, ass et kloer, dass ee besser
weiderkënnt.

D’ONGe kënnen hire Bäitrag maachen. Déi
ugeschwate Partner, déi aner Acteuren aus
der Kooperatioun selbstverständlech och.
Mä et ass en Erfahrungsbegrëff fir ze soen,
dass, wann ee bis en Text huet, da geet et
méi schnell weider. An ech denken och,
dass, bis mir esou wäit sinn, an egal wéi
den Traité vu Lissabon hoffentlech iwwersat
ass, dass mer deenen Objektiver, déi dann
do drastinn, kënnen Rechnung droen, fir déi
vun eisem nationale Gesetz kënnen ze
adaptéieren, wann et dann noutwendeg
ass; menger Erfahrung no wäert dat heiten
nach e Sträppchen daueren, sou dass mer
déi Zäit hunn.

Eng wichteg Saach ass, dass mer probéiert
hunn, an engem éischten Artikel déi Begrëf-
fer, déi mer am Gesetz selwer gebrauchen,
ze erklären an eis do klug ze maachen net
nëmme bei der OCDE, mä och bei den
UNO-Ënnerorganisatiounen, fir dass dat,
wat mer an den Terme vum Gesetz herno
soen, och kloer herno ass.

Mir hunn och den Titel geännert, andeem
dass mer net nëmmen iwwer Coopération
au développement schwätzen, mä och vun
Action humanitaire, well mir därer maachen
a fir vill Sue maachen, obscho se sech net
eigentlech am Kader vum Kooperations-
gesetz erëmfënnt.

Deen éischte wichteg Punkt, fir dann un-
zefänken ze zielen, ass dee vun de PICen.
Dat schéngt mir en enorm wichteg Punkt
ze si vun der Politik, déi d’Lëtzebuerger
Kooperatioun mécht. An duerfir hu mer och
déi Gesetzespropositioun hei benotzt, fir ze
soen, dass de PIC eng Geleeënheet ass, fir
d’Synergien an d’Kohärenz net nëmmen op
internationalem an op nationalem an op
kommunalem Plang ze stäerken, mä och fir
d’Cohérence des politiques vun eise Part-
nerlänner an d’Koordinatioun zwëschent
deene verschiddenen Niveaue vun
Entwécklungszesummenaarbecht ënnert-
eneen ze dreiwien.

Deen héchste Changement ass awer
sécherlech deem, dass, well PICen op fën-
nef Joer ginn, de Montant vun deenen En-
jeue relativ héich ass, an dass mer denken -
an ech mengen, ech rejoignéieren do de
Félix Braz, ouni dass deem datselwecht ge-
sot huet -, dass d’Diskussioun vun engem
PIC eis d’Geleeënheet kéint ginn zu enger
kontradiktorescher Diskussioun an der
Chamber an och mat aneren Acteure vun
der Kooperatioun, well dat ass d’Häerzstéck
vun eiser Kooperatioun mat eise Partnerlän-
ner.

A besounesch och doduerjer, well aus bud-
getären Ursaachen et logesch wier, dass
Montanten, déi am Gesetz stinn, déi sollen
op 140 Milliounen gehéicht ginn, wann déi
depasséiert ginn, wier et sécherlech
derwäert, net nëmmen aus budgetären Ur-
saachen eng Loi spéciale ze maachen, mä
och eng Geleeënheet ze ginn, fir iwwer Poli-
tik an der Kooperatioun ze schwätzen, am-
plaz iwwer Rapporten an iwwer Perspekti-
ven en termes plus généraux.

Deen zweete Punkt, deem iwwert d’Objekti-
ver. Mir hunn d’Objektiver an eiser Proposi-
tioun reformuléiert, net well mer se komplett
aneschters ëmgeschriwwen hätten, mä well
mer den Développement humain durable
als Haaptobjektiv geholl hunn an d’Lutte
contre la pauvreté eigentlech als e Wee ge-
sinn, fir dohinner ze kommen, a mir setzen
dobäi, fir déi Haaptsaachen direkt an dem
Haaptartikel zesummenzekeréien: «le tout
dans un état de partenariat». Mir fannen,
dass dat eng wichteg Dispositioun ass, well
bis elo d’Strategien an d’Moyenen net an ei-
sem Gesetz stinn. Mir wëssen, dass mer et
schonn esou maachen. Et ass also näischt
Revolutionäres; et ass am Fong just, fir dat,
wat mer hunn a wat säi Bewäis an der Praxis
erbruecht huet, festzehalen.

Mir kommen dann zum drëtten Punkt, an
zwar zu de Pays partenaires privilégiés. Dat
ass den Artikel 10 am Gesetz. Mir hunn ab-
solut keng Problemer mat deem, wat hei
ugekënnegt ginn ass. Déi Kritären, no de-
nen déi Pays cibles, wéi se deemools ge-
nannt gi sinn, erausgesicht goufen, si
grosso modo dat, wat Dir, Här Minister, hei
ugekënnegt hutt. Mir setze just gären eppes
derbäi, dass déi Kritären „de bonne gouver-
nance“ net eng Exigenz sinn, fir e Partena-
riat privilégié mat engem Land unzefänken,
mä wat mer gären hätten, dass d’Volontéit
vun der bonne Gouvernance an d’Ofscha-
fung vun all Zorten Diskriminatiounen an en-
gem Land musse bestoen a musse kënnen
festgestallt ginn, normalerweis zum Beispill
a sengem Programme de développement
national.

Wat eng Neiegeket an dësem Punkt ass -
déi Geleeënheet huet sech bis elo net ges-
tallt, mä ech si sécher, dass, wa se sech

gestallt hätt, dat och esou gaange wier -,
dass, wa sech, an dat ass jo demnächst de
Fall, eng Diskussioun stellt, fir aus engem
Land oder aus zwee, dräi mateneen defini-
tiv erauszegoen, d’Diskussioun, ob mer an
aner Länner an no wat fir enge Kritären
ufänken, soll kontradiktoresch gefouert gi
mat allen Acteuren, déi an der Kooperatioun
schaffen. Et ass evident, dass déi Décisi-
oun, déi dann ze falen huet, vum Minister
geholl gëtt, mä et wier schéin, wann all déi
Leit, déi sech mat Kooperatioun ofginn, hire
Pefferkär zur Diskussioun kéinte bäidroen.

En drëtten Punkt, dee wichteg ass, ass de
Comité interministériel de coopération, dee
besteet, a vun deem mir eis wënsche géif-
fen, dass dee méi speziell géif mat enger
„Mission de contrôle de cohérence des poli-
tiques“ beoptraagt ginn. Ee Rapport de co-
hérence des politiques, dee kënnt un de
Rapport national vum Ministère joignéiert
ginn, esou dass déi Diskussioun, déi
duerno an der Chamber ka gefouert ginn,
am Fong net nëmmen eng ass iwwert dat,
wat pur Coopération au développement
ass, mä och eng iwwert déi aner Elementer,
déi iwwert d’Cohérence des politiques. Och
dat mengen ech rejoignéiert an enger Form
dat, wat vum Félix Braz hei ugeschwat ginn
ass.

De Prinzip vum Partenariat ass am éischten
Artikel genannt. En ass mir wichteg genuch,
fir e sonner opzezielen, mä e brauch keng
Explikatioun, well dat eppes ass, wat prakti-
zéiert gëtt, wat mer just wëlle festschreiwen.

Datselwecht géllt fir d’Mission de la coopé-
ration, déi grad wéi d’Agence de dévelop-
pement de Rapprochement vum Terrain vun
der Kooperatioun bedeuten, an ech denken,
dass et och wichteg genuch ass, fir déi an
engem Gesetzestext festzehalen, och fir ze
soen, dass dat, wat wichteg ass bei deene
Missiounen, dass si sech wierklech haapt-
sächlech ëm d’Coopération au développe-
ment këmmen, an net eng Zort Ambas-
sade sinn, wou forcément nëmmen Diplo-
mate kéinten dra sinn.

Et gëtt jo Fäll wou Leit, déi hir Carrière an
der Kooperatioun gemaach hunn, gläichzäit-
teg Diplomate sinn. Ech mengen, dass dat
eng gutt Kombinatioun ass, mä ech men-
gen, dass d’Prioritéit muss d’Connaissance
vun der Kooperatioun sinn an net d’Carrière,
oder net vum Diplomat. Duerfir ass et eis
wichteg, dass dat doranner stoe kënnt.

D’Agence de coopération, d’exécution de la
coopération steet net an eisem Gesetz. Si
huet existéiert a si huet eng Konventioun,
mä ech mengen, dass och dat eng Notioun
ass, déi een am Gesetz kéint festhalen.
D’Secteurs hu sech absolut net geännert,
et hu sech der just am Laf vun de Joren nei
derbäigezielt, déi net am Gesetzestext mat
drop sinn, a mir hunn eis erlaabt do Detailler
ze proposéieren, déi nei sinn.

Bei der Santé wëlle mer zum Beispill prezi-
séieren, dass d’Santé reproductive domad-
der och gemengt ass, an ech denken, dass
mer jo do keen Dissenz hunn. Mir schwätzen
do net nëmmen vun allem, wat sech ëm
d’Gebuert an d’Gebuertekontroll, d’Famillje-
planificatioun dréit, mä och wat d’Lutte géint
de SIDA begräift, esou dass et kloer ass,
dass mer do op enger Linn sinn.

Enseignement et formation professionnelle
ass eppes, wat an Äre fënnef Joer, Här Mi-
nister, als Prioritéit definéiert ginn ass.
D’Formation professionnelle gradesou wei
d’Mikrofinanzan an d’Activités génératrices
de revenus. Och dat hätte mer gären am
Text stoen. D’Principes transsectoriels hu
mer de Moment net drastoen, ass eiser
Meenung no wichteg, a mir proposéieren
lech an eiser Proposition de Principe de
non-discrimination an d’Egalitéit tëschent
Männer a Fraen, de Respekt vun de Mën-
scherechter an de Respekt vum Environne-
ment do dranzeschreiwen.

Och d’Gemengen, déi entre-temps e wich-
tigen Acteur a Saache Coopération au dé-
veloppement sinn, verdéngen an eisen Aen
eng Plaz an dësem Gesetz, besounesch
alles, wat d’Dezentralisatioun ubelaangt a
wat den Échange de bonnes pratiques ube-
laangt. Et ass evident, dass d’Sensibilisa-
tioun vun der Opinion publique iwwert de
Wee vun de Gemengenaktivitéiten eng
enorm ass, an dass een dat kann doduerjer
ënnersträichen, dass ee se am Gesetz men-
tionnéiert. Ech denken awer och, dass een
eventuell misst drun denken, an där Hisiicht
do d’Gemengegesetz ze änneren, fir bei de
Missiounen vun de Gemengen net nëmmen
hir prioritär Missiounen ze definéieren, mä
och déi, déi se eventuell kënnen hunn, wa
se wëllen aktiv ginn.

D’Konventioun, en nächste Punkt, zwë-
schent dem Stat an den Acteurs non éta-
tiques. Do sinn natierlech net nëmmen
d’ONGe gemengt, mä och aner Acteuren,
wéi zum Beispill de BAT, deem seng Base
légale bis elo net dat Rengst ass par rap-

port zu eise Virstellungen an déi iwwert de
Wee vun dësem Artikel kéint regulariséiert
ginn, wat hir Forme juridique ubelaangt.
D’Evaluatioun als e leschte Punkt, e wich-
tege Punkt, op deem ech wëll agoen. Eva-
luatioun ass gemaach ginn, net nëmme bei
den ONGen, och net nëmme beim Minis-
tère, mä bei der Luxdev regelméisseg. Mir
denken, dass dat heiten e wichtege Punkt
ass, dee wichteg genuch wier, fir am Gesetz
ze figuréieren an ze preziséieren, net nëm-
men, dass se soll gemaach ginn, dass se
soll intern sinn an eventuell och extern, an
dass d’Konklusione vun deenen Evalua-
tiounen och solle kënnen diskutéiert ginn.

Ech muss mech elo ganz schnell tommelen.
Mineur Changementer, déi dra sinn, betref-
fen de Congé politique, wou Dir esou gutt
wësst wéi ech, dass dat eng Prozedur ass,
déi onméiglech ass mam Comité interminis-
tériel, deem nëmmen all dräi Méint sëtzt a
wou et ëmmer ganz schwiereng ass. Ech
mengen, Dir kënnt dat eleng maachen, Dir
oder wien och ëmmer responsabel gëtt. Ech
denken och, dass et wichteg ass an engem
Gesetz eng Léisung ze fanne fir de Pro-
blème, dass Agents de la coopération, Bour-
siers, Stagiairen net nëmmen dann Agents
de coopération sinn, wa si um Terrain schaf-
fen, mä och dann, wa si um Ministère schaf-
fen.

Den Appui budgétaire ass mentionnéiert,
hunn ech och scho gesot. D’Donation glo-
bale géif ech proposéieren ofzeschaffen,
well se anscheinend iwwerhaapt net méi be-
notzt gëtt.

Zum leschte Punkt: E Problem, dee sech
gestallt huet, schonn zu mengen Zäiten, an
deem nach ëmmer net geléist ass: de spe-
zielle Statut vun den Agents de la coopéra-
tion, droits et devoirs, procédure discipli-
naire, révocation, etc. Dat ganz kuerz zu der
Proposition de loi, déi ech déposéiert hunn.

Ech hunn en aneren Häerzenswonsch,
deem ech hei wollt virbréngen, an ech sinn
iwwerzeegt, dass en e gudden Accueil kritt,
besounesch well et eng Initiativ ass, déi vun
enger Ministeschkolleegin kënnt, déi dem
PPE ugehéiert - an elo hunn ech mäin Zie-
del erëm -, fir lech besounesch e Projet am
Kongo un d’Häerz ze leeën, wou et evident
ass, dass bei deene Kricher an deene Re-
belliounen, déi do stattfannen, massiv Frae
violéiert ginn op eng Aart a Weis, déi insup-
portabel ass, dass 70% vun deene Fraen,
déi do violéiert ginn, Kanner ënner 18 Joer
sinn, dass déi Fraen an déi Kanner natier-
lech vun hire Familljen ausgeschloss sinn,
dass se sozial am Fong ganz schwiereng Si-
tuatiounen hunn, dass déi Kanner, déi
duerch déi opgezwonge Schwangerschaften
op d’Welt kommen, e Statut hunn, eng
Bombe a retardement duerstellen, an dass
et duerfir an der Belsch eng Initiativ gëtt
vun engem Projet, deem heescht: «Stop à la ter-
reur sexuelle à l’est de la République du
Congo».

Et ass d’Madame Smet, déi dee Projet ini-
tiéiert huet, an ech denken, dass mer eis al-
leguerte kéinten dorunner uschléissen, an
och als Lëtzebuerg do eng visibel Roll géife
spillen, well wat sech do ofspillt, dat men-
gen ech ass insupportabel, an et géif eis
gutt zu Gesiicht stoen, als Lëtzebuurger
Land, fir eng Hand unzepaken, do opzerau-
men ze hëllefen.

» M. le Président. - Merci, Madame Err.
Domat ass d’Lëscht ofgeschloss. D’Regie-
rung huet d’Wuert.

» M. Jean-Louis Schiltz, Ministre de la Coopération et de l’Action humanitaire. -
Här President, Dir Dammen an Dir Härren,
ech wëll a kann och net op alles hei agoen.
Ech wollt uganks Merci soe fir déi breet
Zoustëmmung, déi d’Kooperationspolitik
fënnt. E Merci, deem ech net nëmmen a
mengem eegenen Numm entgéinhuelen,
mä och am Numm vun deene Leit, déi mat
déi Politik konzipéieren an ëmsetzen.

Ech wollt, wann Der erlaabt, just kuerz op
siwe Punkten agoen.

Den éischte Punkt ass deen: Ech sinn op e
puer Projeten oder e puer Projetsrichtungen
interpelléiert ginn. Éischte Punkt, den Af-
ghanistan-Projet mat de Killraim si mer am-
gaang ze kucken. Zweetens, d’Bëscher am
Kongo, well et ass vum Kongo, wou Dir ge-
schwat hutt, Här Jaerling, ouni en ze nen-
nen. Mir hunn dat zesumme mam Finanzmi-
nistère initiéiert. Wann dat sollt an d’Stocke
geroden, wäerte mir dat erëm eng kéier re-
dynamiséieren.

Och am Kongo; d’Madame Err, géif ech bie-
den, mir d’Detailler ze gi vun deem Projet,
dee jo och weist, datt de PPE heiansdo ka
progressistesinn sinn, gell?

Wat d’AIDS-Bekämpfung ubelaangt, wëll
ech soen, datt meng Positioun an deene
leschte fënnef Joer kee Millimeter geännert
huet, rezent och net geännert huet, fir dat